

[Axel Kristensen.]

en bestemmelse, hvorefter det påhviler handelsministeren, landbrugsministeren, fiskeriministeren og boligministeren — jeg nævner dem alle, fordi der i loven kun står handelsministeren, men det betyder dem alle — i løbet af tiden indtil 15. februar 1950 sammen med rigsdagens vareforsyningsudvalg at gennemgå de eksisterende statsindgreb, altså restriktioner og rationeringer, for at undersøge, hvad der kan undværes. Samtidig fastslås det, at nye restriktioner ikke kan indføres, uden at rigsdagens vareforsyningsudvalg tiltræder det.

Sammenholdt med, at loven udløber den 15. maj, finder jeg, at alt, hvad vi ønskede, hermed er opfyldt, og jeg håber på et godt resultat af det arbejde, vi skal gøre i udvalget sammen med ministeren. Der er ingen grund til at tage forskud på resultaterne, men vi tror virkelig alvorligt på formindskelse af byggerestriktionerne.

Jeg finder det rimeligt at sige, at de meddelelser om ophævelse af rationeringer, som bladene har bragt, kun er rygter. Der er i udvalget intet fastslået på dette område, selvom der sandsynligvis vil ske ophævelser og vi meget gerne ser sådanne ophævelser. Sådanne rygter er meget uheldige, fordi de får befolkningen til at disponere forkert. Som eksempel herpå kan nævnes meddelelsen om, at brændselsrationeringen vil blive ophævet i denne vinter. Det forekommer mig, at forholdene på dette område er meget uklare, og at det kolporterede rygte er meget farligt.

Det her fremførte kan meget let føre til den skæbnesvangre fejltagelse, at Danmarks stilling er god. De rigeligere vare-mængder skaber et indtryk af velstand, neonlyset blænder. Den almindelige borger tænker ikke på, at der trods den store vare-mængde er et underskud på vor betalingsbalance for 1949 på 635 mill. kr., der stort set dækkes af Marshallhjælpen o. s. v. Det er ikke nær stærkt nok gået op for befolkningen, at vi lever af gaver, samtidig med at vi ikke i tilstrækkelig grad bygger et produktionsapparat op, fabrikker, værksteder, landbrug o. s. v., og bygger for små og for få boliger. Altså, vi er fattige, samtidig med at vi lever, som om vi var godt stillede.

Vanskelighederne vokser naturligvis i samme omfang, som Marshallhjælpen efterhånden forsvinder. Dette er den anden kendsgerning, der er årsag til, at der er opnået enighed. De partier, der er blevet enige, har stadig to hinanden modsatte opfattelser af, hvorledes en samfundsøko-

nomi skal opbygges, nemlig den socialistiske og den liberalistiske. Stillet overfor den øjeblikkelige opgave, ikke at holde en balance, men at bringe balance i vore udenrigske betalingsforhold og frigive udenrigshandelen efter Marshallhjælpens forudsætninger og den sidste Parisvedtagelse om, at vi skal frigive varegrupper til 50 pct. af værdien af importen i 1948 fra Marshalllandene, er der opnået enighed om den vareforsyningslov, der er instrumentet, med hvilket der her skal arbejdes. Venstre må ønske de omtalte frilister så omfattende som overhovedet muligt. Efter det, der foreligger i dag, og som rigsdagens vareforsyningsudvalg skal tage stilling til, men som man ikke kan vente væsentlige ændringer i, frigives der varegrupper, der svarer til en import på 650 mill. kr. i 1948, men da importen siden er steget, og da priserne også er steget noget, og da frigelserne selvfølgelig medfører en forøgelse, betyder frigivelsen antagelig, at en import på 1 milliard kr. frigives fra Marshalllandene med undtagelse af Italien, Schweiz, Belgien og Vesttyskland. Denne frigivelse beløber sig til for næringsmidler og foderstoffer 52 pct., for råstoffer 38 pct. og for bearbejdede varer 25 pct. af importen fra Marshalllandene som helhed.

Man vil se, at bearbejdede varer kun opfylder halvdelen af kravet om frigivelse for 50 pct., og endvidere er visse lande undtaget. Hvis man i Marshallkomiteen ikke finder, at de nævnte lande kan undtages, vil den samlede frigivne import antagelig beløbe sig til 1400 mill. kr., og procenterne vil blive følgende: for næringsmidler og foderstoffer 54 pct., for råvarer 47 pct., for bearbejdede varer 40 pct., altså meget nærmere de opstillede krav, end de andre tal var. Samtidig ønsker jeg at bemærke, at listen over bearbejdede varer ikke indeholder nævneværdigt af den almindelige borgers forbrugsvarer.

Handelsministeren har vurderet stillingen således, at det forbehold, Danmark har taget i henhold til forbeholdsklausulen i overenskomsten i Paris, vil blive respekteret, ligesom undtagelsen af de før nævnte lande vil blive godkendt. Vi må erkende, at det er meget svært at frigive importen fra lande, som vi skylder penge, vi ikke kan betale, og vi kan ikke se bort fra, at det må være vigtigt at få rådet i Paris til at forstå, at der må gøres noget alvorligt med hensyn til de forskellige penges ombyttelighed, så vi ikke behøver at undtage de nævnte lande.

Om handelsministerens vurdering af muligheden for en anerkendelse af de forbe-